

ความคิดเห็นของนักศึกษาต่างชาติ ที่มีต่อหลักสูตรการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน: กรณีศึกษานักศึกษาชาวจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

Received: 24 January 2020

Revised: 13 August 2020

Accepted: 20 May 2021

กนกพรรณ ธรรมสทิษฐ์*

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ที่ศึกษาวิชาทักษะการสื่อสารภาษาไทย สำหรับชาวต่างชาติ รหัสวิชา KH160 ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 201 คน ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา 2) ประสบการณ์และความสามารถทางภาษาไทยก่อนเรียนวิชา KH160 3) ทักษะและความเห็นต่อการเรียนภาษาไทย 4) ความเห็นต่อเนื้อหาในการเรียนภาษาไทยวิชา KH160 5) ความเห็นต่อสื่อการสอนและ กิจกรรมการเรียนที่ใช้ในวิชา KH160 6) แนวโน้มในการศึกษาภาษาไทย ต่อและการเรียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาอาชีพ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มนี้ไม่ใช่ผู้ศึกษาเฉพาะทางด้านภาษา กล่าวคือ ร้อยละ 65 ของนักศึกษา เดินทางมาศึกษาต่อที่ประเทศไทยโดยเรียนภาษาไทยมาก่อนไม่ถึง 1 เดือน สามารถสื่อสารภาษาไทยอยู่ในระดับน้อยมากจนถึง ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อนักศึกษาได้เรียนวิชา ทักษะการสื่อสารภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ (KH160) ด้วยระบบสัทอักษร เกิดทัศนคติที่ดีต่อภาษา วัฒนธรรม และประเทศไทย นักศึกษากลุ่มดังกล่าว สนใจวัฒนธรรมไทย อักษรไทยมากขึ้น ร้อยละ 34.33 ของนักศึกษา ต้องการเลือกภาษาไทยเป็นวิชาโท และต้องการให้เพิ่มเนื้อหาความรู้ด้าน ธุรกิจ การท่องเที่ยว วัฒนธรรมไทยและการแปลภาษาไทยให้มากยิ่งขึ้น ในการสอน เพราะเล็งเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของตน ในอนาคต

บทความวิจัย

บทคัดย่อ

คำสำคัญ

การสอนภาษาไทยใน
ฐานะภาษาต่างประเทศ;
การเรียนภาษาไทยของ
นักศึกษาจีน;
ภาษาไทยสำหรับ
นักศึกษาต่างชาติ

* อาจารย์ประจำวิทยาลัยนานาชาติจีน-อาเซียน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ติดต่อได้ที่: kanokphan.tha@

The Opinions of Foreign Students on the Basic Thai Language Curriculum: A Case Study of Chinese Students in Dhurakij Pundit University

Received: 24 January 2020

Revised: 13 August 2020

Accepted: 20 May 2021

Kanokphan Thamsatitsuk*

This study aims to survey 201 Chinese students in Dhurakij Pundit University who studied “Communicative Skills in Thai for Non-Native Speakers” course (subject code: KH160) during the academic year 2018. The results of the study were divided into 6 parts as follows: 1) general information of the students, 2) experiences and abilities of Thai language using before attending KH160 course, 3) attitudes and opinions towards learning Thai language, 4) opinions towards the contents taught in KH160, 5) comments on teaching materials and learning activities in KH160 and 6) trends in continuing their Thai language studying and studying Thai language for career improvement. According to the study, These students were not specific language-majored students namely, 65% of students had studied Thai language less than 1 month before coming to Thailand. They could communicate in Thai at lowest level or non-Thai speaking level. However, when students studied in Communicative Skills in Thai for Non-Native Speakers course by a phonetic approach, they had positive attitudes towards Thai language and culture. These student were interested in Thai culture and alphabets. For the purpose of future career, 34.33% of students would like to choose Thai as their minor subject and they would like the course to emphasize the contents on business, tourism, Thai culture and Thai language translation due to the benefits in their future career.

Research Article

Abstract

Keywords

Teaching Thai as
a foreign language;
Learning Thai for
Chinese students;
Thai Language for
non-native university
students

* Lecturer, China-ASEAN International College, Dhurakij Pundit University, e-mail: kanokphan.tha@

1. บทนำ

ประเทศไทยมีการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติมาอย่างยาวนาน ประวัติการเรียนภาษาไทยของชาวต่างชาติปรากฏชัดเจนจากการเรียนเพื่อใช้ในการเผยแผ่ศาสนาของกลุ่มมิชชันนารีที่เข้ามาในประเทศไทย ใน พ.ศ. 2498 โรงเรียน Union Language เปิดสอนภาษาไทยให้กับมิชชันนารีใหม่ที่เข้ามาประเทศไทย ต่อมาจึงขยายการสอนภาษาไทยให้กับชาวต่างชาติทั่วไป โดยเป็นการสอนให้กับผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ใน พ.ศ. 2516 สถาบันเอกชนเริ่มสอนภาษาไทยให้กับชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย (ปริยา หิรัญประดิษฐ์, 2545, น. 1-2) จะเห็นได้ว่าในช่วงเวลานี้ การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติเป็นการสอนเฉพาะกลุ่มไม่แพร่หลายในวงกว้าง จวบจนใน พ.ศ. 2533 มหาวิทยาลัยมหิดลจึงเริ่มเปิดสอนภาษาไทยให้กับนักศึกษาต่างชาติ และต่อมาใน พ.ศ. 2534 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็เริ่มเปิดสอนด้วยเช่นกัน จากนั้นเป็นต้นมา มหาวิทยาลัยต่างๆ จึงเริ่มเปิดสอนภาษาไทยให้กับชาวต่างชาติ (ปริยา หิรัญประดิษฐ์, 2545, น. 13) จนในปัจจุบัน มีนักศึกษาชาวต่างชาติมาศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักศึกษาชาวจีน ดังในกรณีของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในปีการศึกษา 2561 มีนักศึกษาจีนจำนวนประมาณ 3,000 คน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้กับนักศึกษาชาวจีน โดยบรรจุการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ที่มีชื่อว่า “ทักษะการสื่อสารภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ” สำหรับนักศึกษาจีนไว้ในหลักสูตรวิชาบังคับที่นักศึกษาชาวจีนทุกคนต้องเรียน โดยจัดให้เรียนในชั้นปีที่หนึ่ง มีเป้าหมายเพื่อช่วยให้นักศึกษาจีนสามารถสื่อสารภาษาไทยขั้นพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สร้างทัศนคติที่ดี จุดประกายความสนใจต่อภาษาและวัฒนธรรมไทย และเลือกศึกษาภาษาไทยวิชาอื่นๆ ต่อไป ในปัจจุบันวิทยาลัยนานาชาติจีน-อาเซียน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีโครงสร้างหลักสูตรวิชาภาษาไทย ดังนี้

วิชาสามัญ (บังคับ)	1 วิชา	ได้แก่	วิชาทักษะการสื่อสารภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ
กลุ่มวิชาโท	5 วิชา	ได้แก่	วิชาภาษาไทยระดับ 1 ถึงระดับ 5
กลุ่มวิชาเลือกเสรี	3 วิชา	ได้แก่	วิชาทักษะการสื่อสารภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ 2 และภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพอีก 2 วิชา

วิชาทักษะการสื่อสารภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจึงเป็นวิชาแรกที่ทำให้นักศึกษาได้รู้จักกับภาษาและวัฒนธรรมไทย การออกแบบการสอนวิชานี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง คณาจารย์วิทยาลัยนานาชาติจีน-อาเซียนจึงเลือกใช้สัทอักษรในการเรียนการสอนวิชานี้เป็นส่วนใหญ่ โดยระบบสัทอักษรที่ใช้เป็นระบบที่ดัดแปลงให้มีความใกล้เคียงกับระบบสัทอักษรพินอินของภาษาจีน เพื่อให้

นักศึกษาชาวจีนที่ไม่ได้เรียนเอกวิชาวาษาไทยสามารถทำความเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้นในระยะ เวลาเรียนที่จำกัดเพียง 1 ภาคการศึกษา และเพื่อลดความยากในเรื่องอักษรและระบบเสียงอัน ซับซ้อนของภาษาไทย เพิ่มโอกาสให้นักศึกษาจีนสามารถสื่อสารภาษาไทยขั้นพื้นฐานกับชาวไทย ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เมื่อนักศึกษาประสบความสำเร็จในการสื่อสารด้วยภาษาไทย ย่อมเป็นแรงจูงใจให้ เลือกเรียนวิชาวาษาไทยระดับ 1 ที่มีการสอนด้วยการใช้อักษรไทย

การออกแบบการสอนภาษาไทยที่เหมาะสมยังสามารถสนับสนุนการท่องเที่ยวไทย ความ ได้เปรียบในการทำงานของนักศึกษาในอนาคต ในทางกลับกัน หากการสอนภาษาไทยไม่สามารถ ออกแบบมาให้เหมาะสมกับนักศึกษาต่างชาติ เป็นสาเหตุทำให้นักศึกษาต่างชาติรู้สึกว่าการเรียน ภาษาไทยเป็นสิ่งที่ยากเกินไป อาจส่งผลต่อการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ใน ประเทศไทย ย่อมส่งผลเสียต่อนักศึกษาต่างชาติและภาพลักษณ์ของประเทศไทยในหลายๆ ด้าน การออกแบบการสอนจึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ดังที่นวลทิพย์ เพิ่มเกษร (2552, น. 112-118) กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรภาษาไทยมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของผู้เรียน พื้นความรู้ภาษาไทยของผู้เรียน ภูมิหลังของผู้เรียน และระยะ เวลาในการสอน อันจะนำไปสู่ขั้นตอนการออกแบบเนื้อหาวิชาให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และยังเป็นตัวกำหนดวิธีจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลอีกด้วย

จากงานวิจัยเรื่อง การสอนภาษาไทยให้แก่นักศึกษาชาวจีน: สภาพปัญหาและแนวทาง แก้ไข (สุริยวรรณ เสถียรสุคนธ์, 2554, น. 127) พบว่า “ปัญหาของการสอนภาษาไทยให้นักศึกษา ชาวจีน มีเรื่องของผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกัน บางส่วนมีปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับสังคม ไทย ขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย ขาดเอกสารการสอนที่เหมาะสม” ซึ่งยังตรงกับงานวิจัยเรื่อง ลักษณะ การเรียนรู้และกลวิธีการเรียนรู้ภาษาของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่าง ประเทศ ณ สถาบันอุดมศึกษา เขตภาคเหนือตอนบน (สิระ สมนาม, 2551, น. 8) ที่พบว่า “นักศึกษา ระบุปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนที่ไม่ทันสมัย ไม่ดึงดูดใจ” การสอนภาษาไทย ที่จากเดิมสอนให้กับชาวต่างชาติที่มีภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ ปัจจุบันแพร่หลายไปสู่ชาวจีนที่มี ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ ย่อมมีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ปัญหาการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาจีน ยังมาจากอิทธิพลของภาษาแม่ ทำให้เกิดปัญหาด้านการออกเสียง การใช้คำ ไปจนถึงปัญหาด้าน โครงสร้างประโยค (นวลทิพย์ เพิ่มเกษร, 2551, น. 156) การสอนภาษาไทยจึงต้องคำนึงถึงอิทธิพล ของภาษาแม่ของผู้เรียน การสอนภาษาไทยให้กับนักศึกษาจีนจึงแตกต่างกับการสอนภาษาไทย ให้ผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

จากประสบการณ์การสอนภาษาไทยให้กับนักศึกษาจีนของผู้เขียนที่มหาวิทยาลัยอู่ฮั่น ใน พ.ศ. 2557 พบว่าในขณะนั้นแบบเรียนภาษาไทยมีการตีพิมพ์และเผยแพร่ค่อนข้างน้อยทั้งใน

ประเทศไทยและประเทศจีน แม้ในปัจจุบันแบบเรียนภาษาไทยจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการและยังขาดความหลากหลาย

การศึกษาในครั้งนี้จึงทำการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาจีน วิทยาลัยนานาชาติจีน-อาเซียน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่ศึกษาวิชาทักษะการสื่อสารภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 201 คน เพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมาย พื้นความรู้ ภูมิหลัง ปัญหา และความต้องการของผู้เรียนชาวจีน อันนำไปสู่จุดเริ่มต้นในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวจีนต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐาน ปัญหาและความต้องการในการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีนในประเทศไทย

3. ขอบเขตการศึกษา

สำรวจกลุ่มนักศึกษาชาวจีนของวิทยาลัยจีน-อาเซียน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ที่ศึกษาวิชาทักษะการสื่อสารภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ ในปีการศึกษา 2561

4. ขอบเขตของเบื้องต้น

วิชาทักษะการสื่อสารภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ รหัสวิชา KH160 เป็นวิชาภาษาไทย พื้นฐานของวิทยาลัยนานาชาติจีน-อาเซียน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ซึ่งเป็นวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาจีนทั้งหมด วิชา KH160 จึงจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาจีน โดยมีเนื้อหาเน้นด้านการพูดและการฟังภาษาไทยเบื้องต้น ใช้ระบบสัทอักษรในการสอนเป็นหลัก มีระยะเวลาในการสอน 15 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รวมระยะเวลาตลอด 1 ภาคการศึกษา 45 ชั่วโมง โดยในบทความนี้จะเรียกวิชาทักษะการสื่อสารภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติเป็นรหัสวิชาว่า KH160

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้สอนสร้างขึ้นเองโดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ตอบตามลำดับความสำคัญและคำถามปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา

ตอนที่ 2 ประสพการณ์และความสามารถทางภาษาไทยก่อนเรียนวิชา KH160

ตอนที่ 3 ทศนคติและความเห็นต่อการเรียนภาษาไทย

ตอนที่ 4 ความเห็นต่อเนื้อหาในการเรียนภาษาไทยวิชา KH160

ตอนที่ 5 ความเห็นต่อสื่อการสอนและกิจกรรมการเรียนที่ใช้ในวิชา KH160

ตอนที่ 6 แนวโน้มในการศึกษาภาษาไทยต่อและการเรียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาอาชีพ

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาทำให้ทราบพื้นฐานภาษา ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาจีนในการเรียนภาษาไทยพื้นฐาน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาการสอนภาษาไทยให้กับนักศึกษาชาวจีน

7. ผลการศึกษา

7.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษา

นักศึกษาจีนผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 201 คน แบ่งเป็นเพศชาย 125 คน เพศหญิง จำนวน 76 คน โดยร้อยละ 75.62 ของนักศึกษาอยู่ในช่วงอายุ 18-21 ปี และร้อยละ 23.38 เป็นนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 22-25 ปี

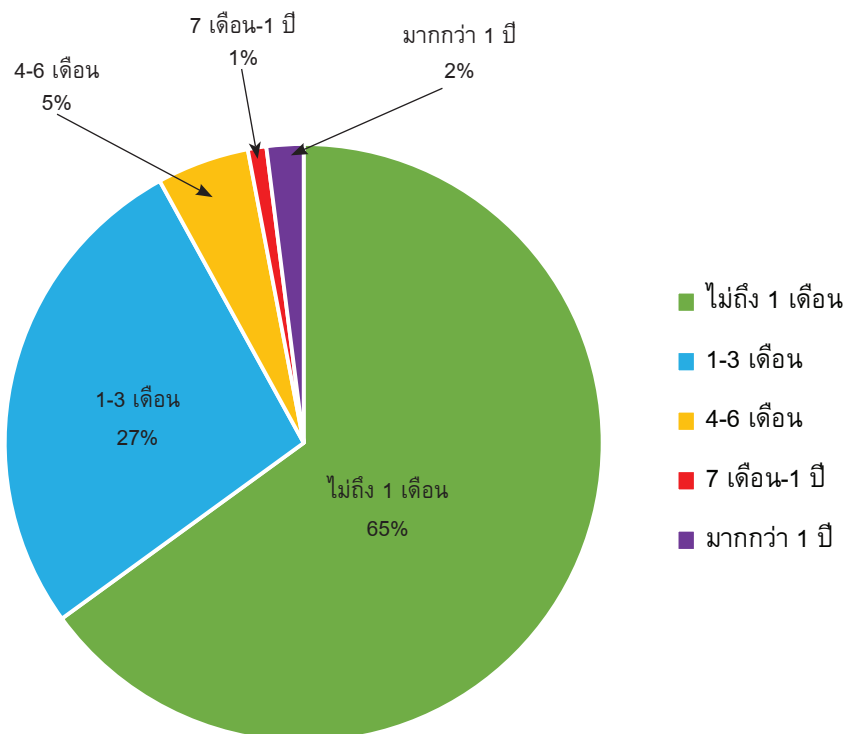
ผลการสำรวจพบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสำรวจกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 75.12 ของจำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยสาขา

วิชาที่นักศึกษาศึกษาอยู่ได้แก่ สาขาธุรกิจระหว่างประเทศ 41.79% สาขาการเงินและการบัญชี 41.79% สาขาการจัดการการท่องเที่ยว 8.96% และศิลปกรรมศาสตร์และการออกแบบ 6.97% นักศึกษากลุ่มดังกล่าวจึงไม่ใช่ผู้ศึกษาเฉพาะทางด้านภาษา

7.2 ประสบการณ์และความสามารถทางภาษาไทยก่อนเรียนวิชา KH160

7.2.1 ประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาไทยก่อนเรียนวิชา KH160

มีนักศึกษาจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 34.32 ไม่เคยรู้จักภาษาไทยมาก่อน ในขณะที่นักศึกษาจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 65.67 เคยเรียนภาษาไทยมาก่อน อย่างไรก็ตาม ร้อยละ 65.15 ของนักศึกษากลุ่มนี้เคยเรียนภาษาไทยมาเป็นระยะเวลาไม่ถึง 1 เดือน โดยร้อยละ 46.4 ของนักศึกษาใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยตัวเองเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 31.2 ของนักศึกษาเพิ่งเริ่มมาเรียนภาษาไทยในโรงเรียนกวดวิชาของประเทศไทยได้ไม่นาน มีเพียงร้อยละ 19.2 ของนักศึกษาที่เคยเรียนภาษาไทยกับผู้สอนที่ประเทศจีนมาก่อน โดยในกลุ่มนี้มีนักศึกษาเพียง 5 คน ที่ได้เรียนกับผู้สอนชาวไทย

ภาพที่ 1. ระยะเวลาการเรียนรู้ภาษาไทยก่อนการเรียนวิชา KH160

แหล่งการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยตนเองของนักศึกษาจีนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) แหล่งการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต

1.1) เว็บไซต์เผยแพร่วิดีโอ

นักศึกษาหาข้อมูลจากเว็บไซต์เผยแพร่วิดีโอต่างๆ เว็บไซต์ที่เป็นที่นิยม ได้แก่ www.bilibili.com ของประเทศจีน

1.2) เว็บไซต์ค้นหาข้อมูล (Search engine)

นักศึกษาค้นหาข้อมูลจากเว็บไซต์ www.baidu.com ของประเทศจีน

1.3) เว็บไซต์สอนภาษาของประเทศจีน

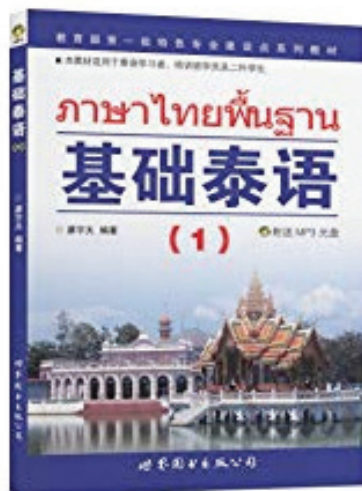
นักศึกษาเรียนรู้ภาษาไทยผ่านทางเว็บไซต์สอนภาษาโดยเฉพาะของประเทศจีน เว็บไซต์ที่เป็นที่นิยมที่สุด คือ <https://th.hujiang.com> (《沪江泰语》) ซึ่งในปัจจุบันเป็นเว็บไซต์สอนภาษาไทยที่ให้ข้อมูลละเอียดครบถ้วนที่สุดของประเทศจีน

1.4) แอปพลิเคชันบนมือถือ

ได้แก่ แอปพลิเคชันสอนภาษาไทยสำหรับชาวจีนและแอปพลิเคชันแปลภาษาต่างๆ

2) ตำราเรียนภาษาไทย

ตำราเรียนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาจีนที่เป็นที่นิยมที่สุด ได้แก่ เลี้ยวอู่วู่ฟู (廖宇夫编著). (2008). ภาษาไทยพื้นฐาน 1 (《基础泰语一》). กวางโจว (广州): สำนักพิมพ์ชื่อเจียถู่ชู่ (世界图书出版广东有限公司).

ภาพที่ 2. หนังสือเรียนภาษาไทยพื้นฐาน 1

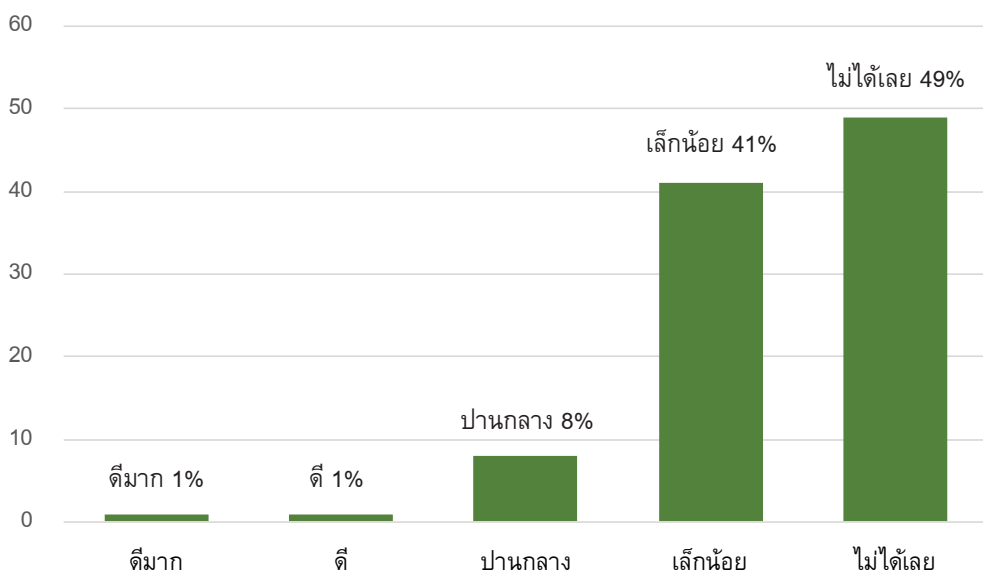
3) อื่นๆ

นักศึกษาจีนบางส่วนมีคนจีนหรือคนไทยที่รู้จักที่สามารถพูดภาษาไทยได้ จึงใช้วิธีสอบถามเรียนรู้จากคนรู้จักเหล่านั้น

จากผลการสำรวจจะเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมด้านภาษาก่อนการมาศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยค่อนข้างน้อย นักศึกษากลุ่มนี้ไม่ได้มีเป้าหมายที่จะเข้ามาศึกษาเฉพาะทางด้านภาษาในประเทศไทย นอกจากนี้ จากการศึกษาข้อมูลตามแหล่งการเรียนรู้ที่นักศึกษากล่าวไว้ พบว่าแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษายังมีจำนวนค่อนข้างน้อยและขาดความหลากหลาย แหล่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นความรู้ระดับผิวเผิน มีเพียงเว็บไซต์ <https://th.hujiang.com> ที่ให้ความรู้ภาษาไทยค่อนข้างละเอียด ในขณะที่ตำราเรียนภาษาไทยในท้องตลาดที่นักศึกษารู้จักมีเพียงหนังสือภาษาไทยพื้นฐาน 1 (《基础泰语一》) ของเลี้ยวอี้ฟู (廖宇夫编著)

7.2.2 ความสามารถทางภาษาไทยก่อนการเรียนวิชา KH160

ร้อยละ 41.29 ของนักศึกษาสามารถพูดภาษาไทยได้เล็กน้อย ร้อยละ 48.76 ของนักศึกษาไม่สามารถพูดภาษาไทยได้เลย แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าร้อยละ 65.67 ของนักศึกษาจะเคยศึกษาภาษาไทยมาก่อน แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้

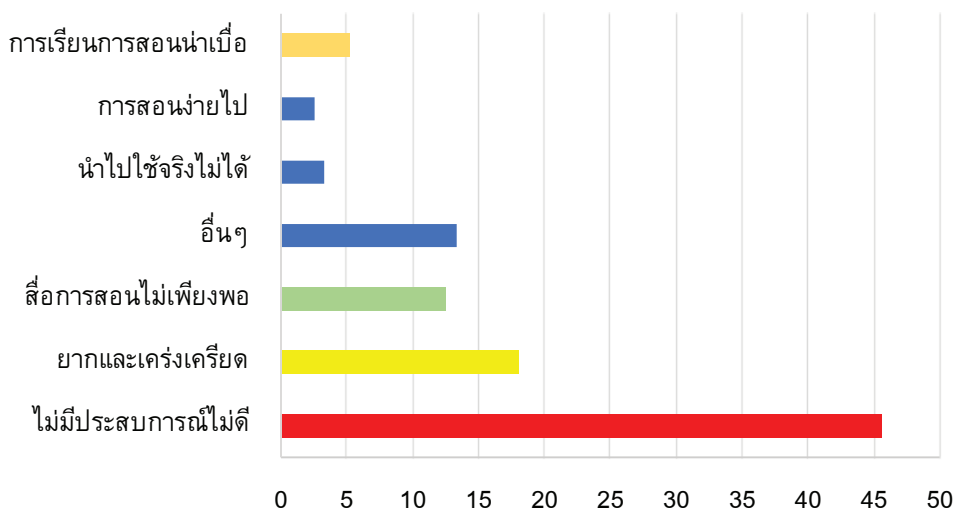

ภาพที่ 3. ระดับความสามารถทางภาษาไทยก่อนการเรียนวิชา KH160

7.3 ทศนคติและความเห็นต่อการเรียนภาษาไทย

7.3.1 ทศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนภาษาไทยก่อนการเรียนวิชา KH160

ก่อนการเรียนวิชา KH160 ร้อยละ 45.58 ของนักศึกษาไม่มีทัศนคติหรือประสบการณ์ในเชิงลบต่อการเรียนภาษาไทย ในขณะที่นักศึกษาส่วนที่เหลือมีประสบการณ์หรือปัญหาการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันออกไป ดังนี้ ร้อยละ 18 ของนักศึกษารู้สึกว่าการเรียนภาษาไทยเป็นเรื่องที่ยากและเคร่งเครียด ร้อยละ 12.5 ของนักศึกษารู้สึกว่าสื่อการสอนและตำราเรียนภาษาไทยยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 5.14 ของนักศึกษามีปัญหาเรื่องการเรียนการสอนที่ค่อนข้างน่าเบื่อ นอกจากนี้ ยังมีนักศึกษาบางส่วนให้ความเห็นเพิ่มเติมถึงเนื้อหาการสอนที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เนื้อหาการเรียนแต่ละบทมีมากเกินไปจนไม่สามารถจดจำเนื้อหาการเรียนได้ การสอนใช้เวลานานเกินไป จำนวนผู้เรียนในห้องมีมากเกินไป เป็นต้น

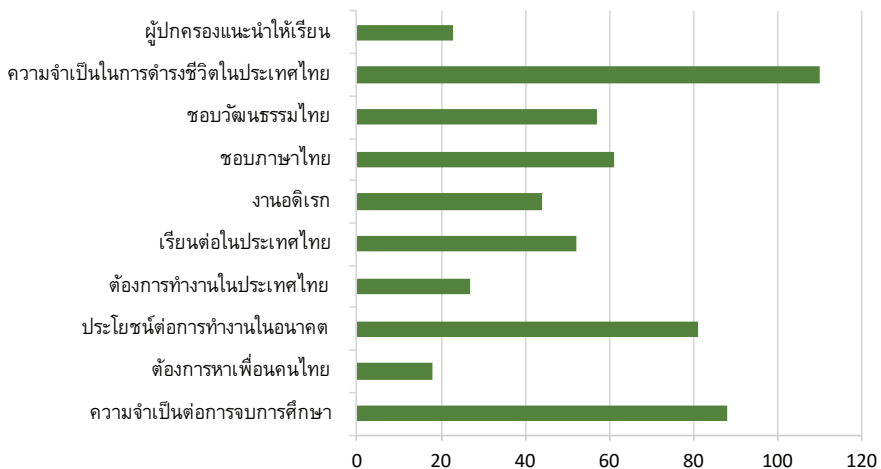
ภาพที่ 4. ทศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนภาษาไทยก่อนการเรียนวิชา KH160

7.3.2 ความเห็นของนักศึกษาในเรื่องความสำคัญของทักษะทางด้านภาษาและเป้าหมายการเรียนรู้

จากผลสำรวจพบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญเรื่องการพูดมาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือทักษะด้านการฟัง สิ่งที่นักศึกษาให้ความสำคัญมาเป็นอันดับสามคือทักษะด้านการแปล อันดับสี่คือด้านการอ่าน และอันดับห้าคือด้านการเขียน นอกจากนี้ นักศึกษายังต้องการมีทักษะด้านการพิมพ์

ภาษาไทย ในส่วนของเป้าหมายของการเรียนภาษาไทยของนักศึกษา เรียงตามลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด มีดังนี้

- 1) ความจำเป็นในการดำรงชีวิตในประเทศไทย
- 2) ความจำเป็นต่อการจบการศึกษา
- 3) ประโยชน์ในการทำงานในอนาคต
- 4) ชอบภาษาไทย
- 5) ชอบวัฒนธรรมไทย
- 6) อยากศึกษาต่อในประเทศไทย
- 7) ชอบเรียนภาษาเป็นงานอดิเรก
- 8) มีความต้องการทำงานในประเทศไทย
- 9) ผู้ปกครองแนะนำให้เรียน
- 10) ต้องการหาเพื่อนคนไทย

ภาพที่ 5. เป้าหมายของการเรียนภาษาไทยของนักศึกษา

จากผลการสำรวจจะเห็นได้ว่า เหตุผลหลักของการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาเกิดจากความจำเป็นและประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นความจำเป็นต่อการใช้ชีวิตในประเทศไทย ความจำเป็นต่อการจบการศึกษา และความจำเป็นต่ออาชีพการงาน ในอีกแง่หนึ่งยังแสดงถึงความสำคัญของภาษาไทยต่อนักศึกษาจีน ซึ่งถ้าพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสม ย่อมมีส่วนสนับสนุนให้นักศึกษาจีนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย

7.4 ความเห็นต่อเนื้อหาในการเรียนภาษาไทยวิชา KH160

7.4.1 เนื้อหาการเรียนที่นักศึกษาคิดว่าเป็นประโยชน์และให้ความสำคัญที่สุด ได้แก่

อันดับที่ 1 การซื้อของ

อันดับที่ 2 สถานที่และการเดินทาง

อันดับที่ 3 อาหารการกิน

อันดับที่ 4 การทักทายและการแนะนำตนเอง

อันดับที่ 5 การเจ็บป่วยและการรักษาโรค

โดยเนื้อหาที่นักศึกษาคิดว่าสำคัญน้อยที่สุดคือ เนื้อหาเกี่ยวกับครอบครัว

7.4.2 เนื้อหาที่นักศึกษาชื่นชอบและสนใจอยากเรียน ได้แก่

อันดับที่ 1 การซื้อของ

อันดับที่ 2 อาหารการกิน

อันดับที่ 3 สถานที่และการเดินทาง

อันดับที่ 4 การทักทายและการแนะนำตนเอง

อันดับที่ 5 การท่องเที่ยว

7.4.3 เนื้อหาการสนทนาที่นักศึกษาต้องการให้มีเพิ่มเติม ได้แก่

อันดับที่ 1 สนามบิน

อันดับที่ 2 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

อันดับที่ 3 การซื้อของออนไลน์

7.4.4 ส่วนอื่นๆ ที่นักศึกษาต้องการให้เพิ่มเติมในเนื้อหาการเรียน ได้แก่

อันดับที่ 1 ความรู้ด้านวัฒนธรรมไทย

อันดับที่ 2 แบบฝึกหัดการฟัง

อันดับที่ 3 อักษรไทย

อันดับที่ 4 ความรู้ด้านไวยากรณ์

นอกจากนี้ นักศึกษาจีนยังต้องการได้รับความรู้ด้านคำศัพท์เกี่ยวกับการจ่ายค่าธรรมเนียม ค่าเช่า ค่าไฟ ค่าเช่า การซื้อซิมการ์ดโทรศัพท์มือถือ และการชำระค่าโทรศัพท์มือถือ

จากข้อมูลดังกล่าว นักศึกษาต้องการเรียนรู้เนื้อหาที่มีความจำเป็นอันดับแรกๆ ของการใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย เนื้อหาส่วนที่ต้องการให้เพิ่มเติมเป็นเนื้อหาที่จำเป็นต่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาต่างประเทศ ในขณะที่เนื้อหาที่มีความง่าย เป็นสิ่งใกล้ตัว มักใช้สอนเป็นอันดับแรกอย่าง ครอบครัว กิจกรรมประจำวัน วันเวลา นักศึกษากลับมีความสนใจเรียนน้อย เหตุที่นักศึกษาจีนให้ความสนใจเนื้อหาด้านครอบครัวน้อยที่สุด เพราะนโยบายลูกคนเดียวของประเทศจีน ทำให้ครอบครัวของนักศึกษาจีนในปัจจุบันเป็นครอบครัวขนาดเล็กที่มีสมาชิกครอบครัวแค่พ่อ แม่ และลูกคนเดียว ทำให้นักศึกษาจีนไม่สนใจในการเรียนคำศัพท์เกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัวมากนัก ดังนั้น การลำดับการสอนเนื้อหา นอกจากจะคำนึงถึงระดับความยากง่ายของเนื้อหาและวงคำศัพท์ยังควรคำนึงถึงความจำเป็นในการเรียนของนักศึกษากลุ่มนั้นๆ อาจเริ่มสอนเนื้อหาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในประเทศไทยให้แก่ นักศึกษาก่อน โดยลดความซับซ้อนไวยากรณ์ลง จากนั้น เนื้อหาส่วนอื่นๆ อาทิ ครอบครัว กิจกรรมประจำวัน วันเวลา สามารถสอนในภายหลัง เช่นนี้ย่อมทำให้นักศึกษาเพิ่มความสนใจในการเรียน และเมื่อการเรียนภาษาไทยช่วยให้นักศึกษาสื่อสารกับคนไทยได้ นักศึกษาปรับตัว

ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยได้ดีขึ้น ย่อมทำให้นักศึกษาเกิดทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในหลายๆ ด้าน

7.5 ความเห็นต่อสื่อการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในวิชา KH160

กิจกรรมที่นักศึกษาคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อการเรียน ได้แก่

อันดับที่ 1 การสนทนา ตอบคำถามอาจารย์

อันดับที่ 2 การสอบพูด

อันดับที่ 3 เกมในห้องเรียน

นอกจากนี้ ยังมีแบบฝึกหัดการฟัง การแบ่งกลุ่มสนทนา และการใช้โปรแกรมออนไลน์ช่วยในการสอน อาทิ KAHOOT

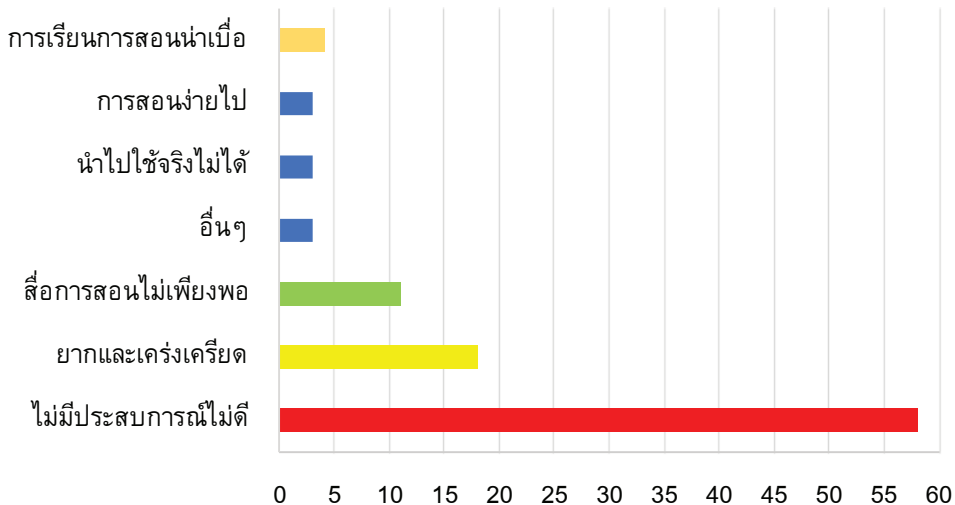
จากข้อมูลดังกล่าว นักศึกษาให้ความสำคัญกับการพูดคุยสนทนากับอาจารย์เจ้าของภาษามากเป็นอันดับหนึ่ง สอดคล้องกับผลสำรวจเรื่องทักษะทางภาษาที่นักศึกษาให้ความสำคัญมากที่สุดคือการพูด นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศการเรียนให้สนุก มีความท้าทาย ยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยพัฒนาการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนแบบ active learning ที่ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการเรียนการสอนและได้เป็นผู้คิดและลงมือกระทำจนเกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง

เทคโนโลยีในการสอนยังเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาการสอน อาทิ การสร้างห้องเรียนออนไลน์เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง ผู้สอนใช้โปรแกรมออนไลน์ในการสร้างบทเรียน แบบฝึกหัด ข้อสอบออนไลน์สำหรับนักศึกษา อาทิ Google Classroom, Quizlet, Quizizz เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ระหว่างการสอน พบปัญหาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ของนักศึกษาเงินบางรายไม่สามารถรองรับโปรแกรมออนไลน์ หรือแอปพลิเคชันโทรศัพท์มือถือที่ผู้สอนแนะนำหรือจัดเตรียมไว้ให้ได้ ผู้สอนจึงเลือกใช้โปรแกรมของประเทศจีน อาทิ www.wenjuan.com (เว็บบอร์ด 问卷), <http://portal.teachermate.com.cn/> (เว็บบอร์ด 微助教) มาใช้ประกอบการสอนแทน เพื่อให้นักศึกษาเงินสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น ดังนั้น การสอนภาษาไทยให้กับนักศึกษาชาวเงินควรทำความเข้าใจความแตกต่างทางด้านเทคโนโลยีของประเทศจีน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ ผู้สอนควรเรียนรู้การใช้งานเพื่อให้สามารถพัฒนาการสอนสำหรับนักศึกษาเงินได้

7.6 แนวโน้มในการศึกษาภาษาไทยต่อการเรียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาอาชีพ

7.6.1 ทศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนภาษาไทยวิชา KH160

หลังจากการเรียนวิชา KH160 นักศึกษามีทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยที่ดีขึ้นเล็กน้อย ร้อยละ 57.7 ของนักศึกษาไม่มีทัศนคติหรือประสบการณ์ในเชิงลบต่อการเรียนภาษาไทยวิชา KH160 ในขณะที่ร้อยละ 18 ของนักศึกษายังคงรู้สึกว่าการเรียนภาษาไทยเป็นเรื่องที่ยากและเคร่งเครียด ส่วนปัญหาด้านสื่อการสอนและตำราเรียนภาษาไทยไม่เพียงพอมีจำนวนลดลง อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปัญหาในการเรียนภาษาไทยต่างๆ ของนักศึกษาจะมีจำนวนลดลง ทศนคติต่อการเรียนภาษาไทยจะมีทิศทางที่ดีขึ้น แต่ก็ไม่ได้มากนัก ปัญหาต่างๆ ยังคงต้องได้รับการแก้ไข

ภาพที่ 6. ทศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนภาษาไทยวิชา KH160

7.6.2 แนวโน้มการศึกษาต่อทางด้านภาษาไทยและการเรียนภาษาไทยเพื่อพัฒนาอาชีพ

ร้อยละ 34.33 ของนักศึกษาต้องการเรียนภาษาไทยเป็นวิชาโท โดยเนื้อหาที่นักศึกษาต้องการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ต่ออาชีพการงานของตนเองในอนาคต ได้แก่

อันดับ 1 การแปล

อันดับ 2 ภาษาไทยเชิงท่องเที่ยว

อันดับ 3 ภาษาไทยเชิงธุรกิจ

อันดับ 4 วัฒนธรรมไทย

อันดับ 5 อักษรไทย

จะเห็นว่า นักศึกษามีความต้องการประกอบอาชีพที่มีการติดต่อกับประเทศไทย ทั้งยังต้องการศึกษาวัฒนธรรมไทย เพราะเล็งเห็นว่า จะเป็นประโยชน์ต่อหน้าที่การงานของตนในอนาคต ดังนั้น การออกแบบเนื้อหาการสอนสามารถสอดแทรกเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของนักศึกษาในอนาคต ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละกลุ่มผู้เรียน

8. อภิปรายผล

จากผลสำรวจความเห็นของนักศึกษาสามารถสรุปประเด็นต่างๆ พร้อมข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยขึ้นพื้นฐานของนักศึกษาชาวจีนได้ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มประชากรเป็นนักศึกษาจีนในช่วงอายุ 18-21 ปี ที่ไม่ใช่ผู้ศึกษาเฉพาะทางด้านภาษา นักศึกษาส่วนใหญ่เดินทางมาศึกษาต่อที่ประเทศไทยโดยเรียนภาษาไทยไม่ถึง 1 เดือน ก่อนการเรียนวิชา KH160 นักศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นฐานภาษาไทยที่ใกล้เคียงกัน คือ สามารถสื่อสารภาษาไทยได้น้อยมากถึงไม่ได้เลย การออกแบบเนื้อหาการสอนสำหรับกลุ่มตัวอย่างจึงสามารถเริ่มจากพื้นฐานโดยใช้ศัพท์การฝึกการออกเสียงและการฟังเป็นหลักก่อน เพื่อลดความยากของการเรียนอักษรไทยและความซับซ้อนของระบบการผันวรรณยุกต์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารและปรับตัวให้เข้ากับสังคมไทยได้เร็วที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนวลทิพย์ เพิ่มเกษร ในบทความเรื่องภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: แนวทางการจัดการเรียนการสอนระดับพื้นฐาน (2556, น. 215) ที่กล่าวว่า “การฝึกออกเสียงในระยะแรกนั้น ผู้สอนควรใช้ศัพท์อักษร จนกระทั่งผู้เรียนเรียนรู้เรื่องการอ่านและเขียนได้ระยะหนึ่งแล้ว จึงค่อยฝึกให้ออกเสียงการอ่านคำไทยโดยตรง”

2. การลำดับเนื้อหาการเรียนการสอนควรคำนึงถึงความจำเป็นในการใช้ของผู้เรียนเป็นหลัก เนื่องจากผู้เรียนกลุ่มนี้เป็นผู้เรียนที่เพิ่งเดินทางมาศึกษาต่อในประเทศไทย จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชานี้ คือการเรียนภาษาไทยเพื่อสื่อสารกับคนไทยในระดับพื้นฐาน หรือที่เรียกว่าการสอนภาษาเพื่อการอยู่รอดของผู้เรียน (survival approach) (นวลทิพย์ เพิ่มเกษร, 2552, น. 112) การเรียนการสอนจึงควรออกแบบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนปรับตัวให้เข้ากับประเทศไทยได้เร็วที่สุด โดยเนื้อหาการเรียนการสอนควรสอนควบคู่ไปกับวัฒนธรรมไทย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อความหมายได้ถูกต้องเหมาะสม (นวลทิพย์ เพิ่มเกษร, 2547, น. 269) เมื่อผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาไทยและเริ่มปรับตัวเข้ากับสังคมไทยมากขึ้น ผู้สอนสามารถเพิ่มเนื้อหาการสอนและคำศัพท์เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน วันเวลา ครอบครัว

3. จากแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยระดับพื้นฐานที่ไม่ควรสอนกฎเกณฑ์มากเกินไปเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียด (นวลทิพย์ เพิ่มเกษร, 2556, น. 228) การสร้าง

บรรยากาศในห้องเรียนให้เกิดความสนุกสนานมีความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากผู้สอนจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้แล้ว ยังต้องสร้างประสบการณ์ที่ดีในการเรียนรู้ภาษาไทยให้กับนักศึกษา เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษาสนใจในภาษาและวัฒนธรรมไทยจนนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้มาแบ่งปันและบูรณาการชั้นเรียนกับวิชาเอกของนักศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของนักศึกษาจีนในอนาคต

4. แม้ว่าในปัจจุบันจำนวนหนังสือเรียนภาษาไทยจะมีมาก แต่มักเป็นที่รู้จักในหมู่นักศึกษาเอกภาษาไทย หรือกลุ่มนักศึกษาด้านภาษาศาสตร์หรืออักษรศาสตร์ ยังไม่แพร่หลายในท้องตลาดเท่าที่ควร ทำให้การค้นหาคำารเรียนภาษาไทยเป็นเรื่องค่อนข้างยากสำหรับชาวจีนทั่วไป และเนื้อหาหนังสือเรียนภาษาไทยมักเริ่มสอนจากอักษรไทย ซึ่งค่อนข้างยากสำหรับผู้เริ่มเรียนที่ไม่ได้เรียนเอกภาษา หรือผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง จากการวิเคราะห์บทสนทนาในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนต่างชาติของนริศ ไพเจริญ (2559, น. 333-350) พบว่า ลักษณะการสนทนาบางประการที่ปรากฏในสถานการณ์จริงมีความแตกต่างกับบทสนทนาของแบบเรียน บทสนทนาในแบบเรียนจึงควรปรับปรุงพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับบทสนทนาที่คนไทยใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติสามารถนำไปใช้สื่อสารในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติจึงยังมีจุดที่สามารถปรับปรุงและพัฒนาให้ทันสมัย มีความเป็นปัจจุบันและสร้างความหลากหลายทางเนื้อหาได้อีกมาก

5. สื่อการสอนและแหล่งความรู้ออนไลน์ภาษาไทยสำหรับชาวจีนยังคงมีปริมาณน้อยเมื่อเทียบกับแหล่งความรู้ภาษาไทยสำหรับผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ นอกจากนี้ ชาวจีนยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล เพราะชาวจีนส่วนใหญ่ใช้เว็บไซต์ค้นหาข้อมูลและสื่อสังคมออนไลน์ของประเทศจีนเอง การเผยแพร่ความรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทยในอันดับแรกจึงควรมีความเข้าใจในภาษา สังคมและวัฒนธรรมจีน รู้จักสื่อสังคมออนไลน์ของจีน เพื่อช่วยเผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในสื่อสังคมออนไลน์ที่ชาวจีนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น

6. ความแตกต่างทางด้านเทคโนโลยี ทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์สื่อสารของนักศึกษาจีนบางรายไม่สามารถใช้งานโปรแกรมการสอนที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนในการทำความเข้าใจและหาทางแก้ไขปัญหา ผู้สอนควรเรียนรู้เทคโนโลยีการสอนของประเทศจีนและนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาไทยให้ชาวจีนทั่วไปสามารถเข้าถึงหรือเรียนรู้ด้วยตนเองได้ง่ายขึ้น

รายการอ้างอิง

- นริศ ไพเจริญ. (2559). การวิเคราะห์บทสนทนาในแบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เรียนต่างชาติ (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2547). การสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยแก่ชาวต่างประเทศ. วรณวิทัศน์, 4(พฤศจิกายน), 268-278.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2551). ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาจีนที่เรียนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ. วรณวิทัศน์, 8(พฤศจิกายน), 146-159.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2552). การจัดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ. วรณวิทัศน์, 9(พฤศจิกายน), 107-120.
- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2556). ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ: แนวทางการจัดการเรียน การสอนระดับพื้นฐาน. วรณวิทัศน์, 13(พฤศจิกายน), 213-235.
- ปรียา หิรัญประดิษฐ์. (2545). รายงานผลการวิจัยเรื่องสถานภาพการเรียนรู้และการสอนภาษาไทย ให้แก่ชาวต่างประเทศในประเทศไทย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สิระ สมนาม และคณะ. (2552). ลักษณะการเรียนรู้และกลวิธีการเรียนรู้ภาษาของนักศึกษาชาวจีน ที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ณ สถาบันอุดมศึกษา เขตภาคเหนือตอนบน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 2(2), 80-87.
- สุริยวรรณ เสถียรสุคนธ์. (2554). การสอนภาษาไทยให้แก่นักศึกษาชาวจีน: สภาพปัญหาและ แนวทางแก้ไข. วารสารมนุษยศาสตร์, 18(1), 127-140.